

Gemeinsamer Kernbereich der Nationalparke Šumava und Bayerischer Wald Europas wildes Herz

Společné jádrové území
Národních parků Šumava a Bavorský les
Divoké srdce Evropy

Představa Vision

Ochrana výjimečných míst divoké přírody pro budoucí generace
Großartige Wildnisgebiete für künftige Generationen schützen

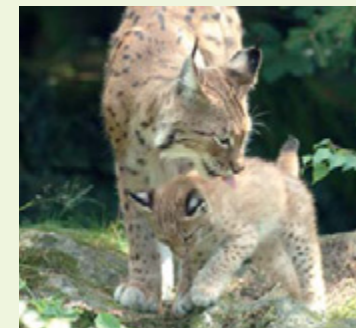

ÚVOD	I. EINLEITUNG
POPIS ÚZEMÍ	II. BESCHREIBUNG DES GEBIETS
ZÁSADY MANAGEMENTU	III. MANAGEMENTGRUNDSÄTZE
VZDĚLÁVÁNÍ, ZPŘÍSTUPNĚNÍ, PR	IV. BILDUNG, ERSCHLIEßUNG, PR
MONITORING	V. MONITORING
HARMONOGRAM REALIZACE	VI. ZEITPLAN DER REALISIERUNG
PŘÍLOHY	VII. ANLAGEN
mapy, seznam souvisejících projektů	Karten, Verzeichnis der betreffenden Objekte

I. ÚVOD

Centrální oblast Národních parků Bavorský les a Šumava se v důsledku historického vývoje a velmi extenzivního využívání a zpřístupnění stala jedinečným středoevropským fenoménem tvořeným unikátními přírodními biotopy, které jsou domovem mnoha vzácných druhů živočichů a rostlin, včetně velkých šelem i tetřeva. Území má unikátní potenciál, aby zde podél hranice České republiky a Bavorska v jádrových oblastech obou NP vzniklo území „chráněné skutečné divoké přírody“ na ploše více jak 10 000 ha (požadovaný minimální rozsah takových oblastí pro mezinárodně certifikovaná území nejkvalitnějšího stupně ochrany – např. dle strategie PAN-Park).

Cílem projektu „Divoké srdce Evropy“ je sjednocení managementu obou NP s cílem zachovat přírodní hodnoty unikátního území a zároveň umožnit lidem se s tímto fenoménem seznámit ve smyslu motta „Poznat a neublížit“.

I. EINLEITUNG

Die zentralen Teile der Nationalparke Bayerischer Wald und Šumava haben sich im Laufe ihrer historischen Entwicklung und in Folge lediglich extensiver Nutzung und Erschließung zu einem einzigartigen mitteleuropäischen Naturphänomen entwickelt. Es wird geprägt von noch ursprünglichen Lebensräumen, die Heimat vieler seltener Tier- und Pflanzenarten sind. Stellvertretend genannt seien Auerhuhn und die großen Beutegreifer. Der Kernbereich der beiden Nationalparke entlang der bayerisch-tschechischen Grenze verfügt über ein einzigartiges Potenzial zur Wiederkehr einer „wirklich wilden Natur“ auf einer Fläche von mehr als 10.000 ha (geforderte Mindestfläche derartiger Gebiete für international zertifizierte Flächen von qualitativ höchsten Schutzkategorien - z.B. laut der PAN-Park Kriterien).

Das Ziel des Projekts „Europas wildes Herz“ ist die Vereinheitlichung des Managements der beiden Nationalparke zur Bewahrung der Naturgüter dieses einzigartigen Gebietes. Zugleich soll den Menschen Naturerlebnis im Sinne von „Natur kennen lernen, ohne Natur zu beeinträchtigen“ ermöglicht werden.

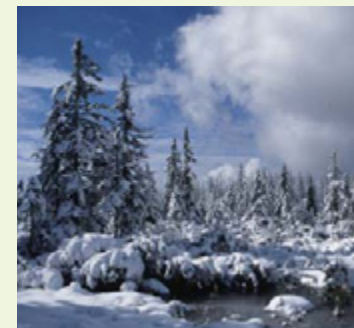
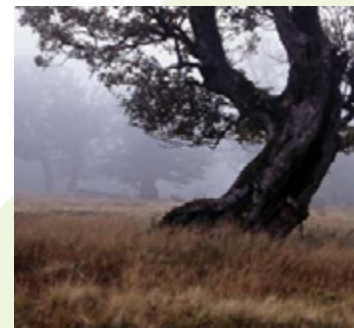
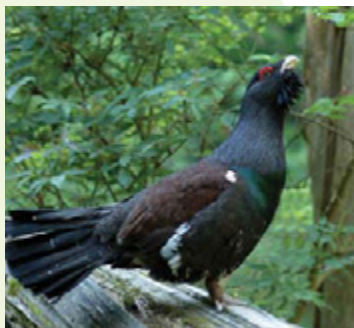
II. POPIS ÚZEMÍ

Jméno Divoké srdce Evropy

Hlavní předmět ochrany

Pro střední Evropu unikátní mozaika přírodních biotopů s vysokou ekologickou hodnotou, v minulosti jen omezeně ovlivněných hospodářskou činností. Komplex rašelinišť (rašelinné a podmáčené smrčiny, vrchoviště, přechodová rašeliniště, prameniště, mechová slatiniště); horské smrčiny; horské acidofilní bučiny; horské smilkové louky, vřesoviště; suťová pole a skalní útvary; Areál výskytu tetřeva hlušce, reprodukční a klidová oblast velkých savců (rys ostrovid, jelen evropský), reliktní fauna z období glaciálu, především na rašelinných a suťových stanovištích.

Poloha Rozsáhlé území podél státní hranice zahrnuje centrální část šumavských plání v oblasti Modravských slatí a hraničního hřebene v úseku vymezeném přibližně vrcholy Černá Hora, Luzný, Roklan, Poledník, Studená Hora.

II. BESCHREIBUNG DES GEBIETES

Name Europas wildes Herz

Hauptgegenstand des Schutzes

Für Mitteleuropa einzigartiges Mosaik an Lebensräumen von hohem ökologischen Wert, welches durch Bewirtschaftungsmaßnahmen in der Vergangenheit teilweise beeinträchtigt worden ist. Komplexe von Moorflächen (Fichten- und Bergkiefern-Moorwälder, Hochmoore, Übergangsmoore, Quellmoore, Torfmoorschlenken); Bodensauere Bergfichtenwälder; Bodensauere Bergbuchenwälder; Montane Borstgrasrasen; Heiden, Blockfelder und Felswände; Bedeutendes Auerhuhnareal; Reproduktions- und Ruhezone großer Säugetiere (Luchs und Rothirsch), Eiszeitliche Reliktfauna, v.a. auf Moor- und Blockschuttstandorten.

Lage Das ausgedehnte Gebiet entlang der Staatsgrenze schließt den zentralen Teil des Böhmerwald – Hochplateaus im Bereich des Hochmoorkomplexes Maderfilze und im Grenzkammbereich das Gebiet zwischen den Berggipfeln Schwarzberg, Lusen, Rachel, Mittagsberg und Kaltstaude ein.

Rozloha území

Národní Park Šumava celkem	7.263 ha
• z toho stávající I. zóna	1.905 ha
• z toho stávající klidové území	4.496 ha
• z toho PP Modravské slatě a Prameny Vltavy	3.736 ha

Národní Park Bavorský les celkem	5.797 ha
• z toho stávající jádrová zóna	5.571 ha
• z toho přechodová zóna 2a	47 ha
• z toho přechodová zóna 2b	2 ha
• z toho přechodová zóna 2c	177 ha

Celkem	13.060 ha
---------------	------------------

Stávající statut ochrany přírody

Národní Park Šumava

- rozsáhlé I. zóny a II. zóny NP Šumava
- centrální část Evropsky významné lokality (EVL) Šumava a Ptačí oblasti (PO) Šumava
- významná lokalita chráněná dle Ramsarské úmluvy
- bývalé SPR – nyní PP Modravské slatě a Prameny Vltavy
- klidové území, nyní § 64
- území ponechané samovolnému vývoji
- lokality speciálních managementů lesa po orkánu Kyrill (Jelení skok, Modravské slatě, Černá hora)

Národní Park Bavorský les

- zonace – viz výše (jádrová zóna 5.571 ha)
- SPA (PO) dle N 2000 – celá plocha
- SAC (EVL) dle N 2000 – celá plocha

Fläche

Im Nationalpark Šumava gesamt	7.263 ha
• davon aktuell I. Zone	1.905 ha
• davon aktuell Ruhezone	4.496 ha
• davon Naturdenkmal Maderfilze und Moldauquelle	3.736 ha

Im Nationalpark Bayerischer Wald gesamt	5.797 ha
• davon aktuell Naturzone	5.571 ha
• davon aktuell Entwicklungszone 2a	47 ha
• davon aktuell Entwicklungszone 2b	2 ha
• davon aktuell Entwicklungszone 2c	177 ha

Gesamt	13.060 ha
---------------	------------------

Bestehender Schutzstatus

Nationalpark Šumava

- umfangreiche I. Zone- und II. Zone-Gebiete
- Kernteil des SPA- und SCI-Vogelschutzgebietes Šumava
- bedeutendes Ramsar-Schutzgebiet
- ehemaliges Staatsnaturschutzgebiet – heute Naturdenkmal Maderfilze und Moldauquelle
- Ruhezone, jetzt § 64
- Naturzone
- Gebiete mit Sonder-Management nach dem Orkan Kyrill (Hischgespreng, Maderfilze und Schwarzbirg)

Nationalpark Bayerischer Wald

- Zonierung: siehe oben (Naturzone 5.571 ha)
- auf ganzer Fläche Vogelschutzgebiet gemäß Natura 2000-Richtlinie (SPA)
- auf ganzer Fläche FFH-Gebiet gemäß Natura 2000-Richtlinie (SAC)

Flora

Převažujícím typem lesní vegetace jsou zonální horské smrčiny sv. *Piceion excelsae*. Svažitéjší vlhčí polohy bývají naproti tomu osídleny společenstvy sv. *Athyrio alpestris-Piceion*. Hojně jsou zastoupena azonální lesní společenstva podmačených a rašelinných smrčín (as. *Sphagno-Piceetum* a *Mastigobryo-Piceetum*), která místy vytváří poměrně rozsáhlé komplexy vázané na mělká údolí a terénní deprese obvykle v okolí rašelinišť. Zvláštním typem lesních porostů jsou někdejší pastevní lesy situované z převážné části, nikoli však výlučně, na nepodmačených stanovištích. Jedná se zpravidla o silně rozvolněné až mezernaté mladší porosty s určitým podílem ploch s nelesní vegetací zastoupenou nejčastěji společenstvy smilkových luk (např. Medvědí Hora, okolí Schachten). Charakteristickým fenoménem území jsou rašeliniště, které se vyskytují v široké škále typů a vývojových stádií v závislosti na podmínkách stanoviště. Přirozeně nelesní vrchovištní vegetace je nejlépe vyvinuta u dosud činných rašelinišť s dochovanými otevřenými partiemi ve střední kulminační části ložiska.

Rovněž vegetace druhotného bezlesí se vyskytuje jen maloplošně, většinou podél větších vodních toků a na místech někdejších pastevních lesů a historických pastvin (Schachten). Potoční nivy jsou nejčastěji osídleny druhově poměrně chudými a netypickými společenstvy z podsv. *Calthion*, jež se mnohde mozaikovitě střídají s ostřicovými společenstvy přechodových rašelinišť a rašelinných luk. Mezofytní luční společenstva sv. *Polygono-Trisetion* se vyskytují poměrně zřídka. Významným a pro oblast plání zcela charakteristickým typem lučních společenstev jsou krátkostébelné smilkové trávníky řazené do sv. *Violion caninae* s dominující *Nardus stricta*, které na extrémních stanovištích nabývají charakteru subalpinských smilkových trávníků sv. *Nardion*.

Flora

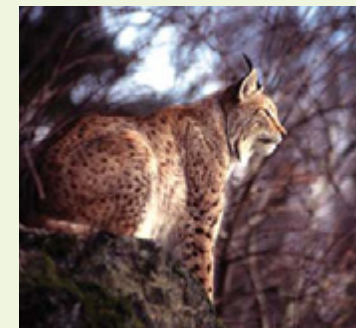
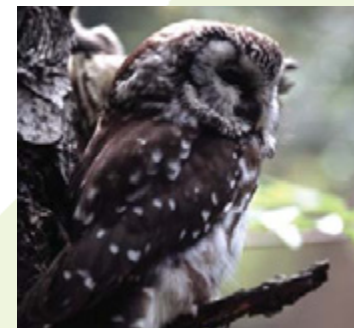
Ein prägender Typus an Waldvegetation sind die zonalen Fichten-Hochlagenwälder der Gesellschaft *Piceion excelsae*. Die feuchteren Hanglagen sind dagegen von der Gesellschaft *Athyrio alpestris-Piceion* besiedelt. Häufig kommt auch die azonale Waldgesellschaft der Au-Fichten- und Moor-Fichtenwälder (Ass. *Sphagno-Piceetum* und *Mastigobryo-Piceetum*) vor, die örtlich auch ziemlich große, an sanfte Täler und Geländevertiefungen in Umgebung von Hochmooren gebundene Komplexe bildet. Ein besonderer Typ der Waldbestände sind frühere Weidewälder, die zum Teil, jedoch nicht ausschließlich, auf nicht feuchten Standorten stocken. Es handelt sich um stark aufgelichtete bis lückige jüngere Bestände mit einem gewissen Anteil an waldlosen Flächen, die meistens mit Gesellschaften von Borstgras (*Nardus stricta*) (z.B. Bärensteindl, Umgebung der Schachten) bedeckt sind. Ein charakterisches Phänomen des Gebiets sind Hochmoore, die abhängig vom Standort, hier in einem breiten Spektrum von unterschiedlichen Typen und Entwicklungsstadien auftreten. Die natürlich waldlose Hochmoorvegetation ist am besten in den bis heute intakten Hochmooren vertreten, mit freien Flächen im Zentrum der Kulminationsstelle.

Die Vegetation der sekundär waldfreien Flächen kommt nur kleinflächig vor, vor allem entlang der größeren Gewässer und an Stellen der früheren Weidewälder und der Schachten. Die Bachauen sind meistens mit ziemlich artenarmen und nicht typischen Gesellschaften des *Calthion* vertreten, die vielerorts mosaikartig mit Seggengesellschaften der Übergangsmoore und Moorwiesen wechseln. Die mesophyten Wiesengesellschaften des *Polygono-Trisetion* treten ziemlich selten auf. Bedeutende und für das Gebiet des Böhmerwald-Plateaus absolut charakteristische Typen an Wiesengesellschaften sind niedrigwüchsige Borstgrasrasen aus dem Verband *Violion caninae* mit dominierendem Borstgras (*Nardus stricta*), die an extremen Standorten den Charakter subalpiner Borstgrasrasen (*Nardion*) aufweisen.

Fauna

Reliktní fauna rašelinných biotopů i zonálních smrčín:

- z významných druhů bezobratlých např.: *Arctosa alpigena lamperti*, *Pardosa hyperborea*, *Gnaphosa microps*, *Clubiona norvegica*, *Carsia sororiata*, *Pediasia truncatella*, *Colias palaeno*, *Xestia rhaetica*, *Epinotia gimmerthaliana*, *Aeschna subarctica*, *Aeschna coerulea*, *Somatochlora alpestris*, *Somatochlora arctica*, *Notonecta reuteri*, *Notonecta lutea*, *Barbitistes constrictus*, *Trechus alpicola*, *Illybius aenescens*, *Minota obesa*, *Pachyta lamed*, *Phyllodromia melanocephala*.
- z významných druhů obratlovců: *Tetrao urogallus*, *Picoides tridactylus*, *Turdus torquatus*, *Aegolius funereus*, *Glaucidium passerinum*, *Sorex alpinus*

Fauna

Reliktfauna in Moorlebensräumen und zonalen Fichtenwäldern:

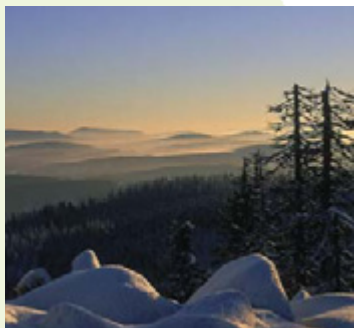
- bedeutende Arten im Bereich der wirbellosen Tiere: *Arctosa alpigena lamperti*, *Pardosa hyperborea*, *Gnaphosa microps*, *Clubiona norvegica*, *Carsia sororiata*, *Pediasia truncatella*, *Colias palaeno*, *Xestia rhaetica*, *Epinotia gimmerthaliana*, *Aeschna subarctica*, *Aeschna coerulea*, *Somatochlora alpestris*, *Somatochlora arctica*, *Notonecta reuteri*, *Notonecta lutea*, *Barbitistes constrictus*, *Trechus alpicola*, *Illybius aenescens*, *Minota obesa*, *Pachyta lamed*, *Phyllodromia melanocephala*.
- bedeutende Arten im Bereich der Wirbeltiere: *Tetrao urogallus*, *Picoides tridactylus*, *Turdus torquatus*, *Aegolius funereus*, *Glaucidium passerinum*, *Sorex alpinus*

Lesnické charakteristiky

„Divoké srdce Evropy“ je jádrem nejrozsáhlejšího lesního komplexu střední Evropy. Po obou stranách česko-německé hranice mezi vrcholy Roklanu a Luzného, které plynule navazují na rozsáhlé a ekologicky hodnotné území Plesná/Lakaberg. Vrcholové partie Poledníku (okolo 1300 m n. m.) přechází v ploché sedlo na jižním okraji Jezerního hřbetu ve výšce 1225 m n. m. Kyselé smrčiny (8K) zaujímají převážnou většinu plochy této lokality v okolí Jeleního skoku, mozaikovitě jsou vtroušena oglejená stanoviště - oglejené kyselé smrčiny (8P) a podmáčené smrčiny (8Q).

V minulosti byly staré stejnorodé smrkové kmenoviny rozčleněny těžbami do kulis (nové polomy především po orkánu Kyrill – leden 2007) a holiny zalesněny převážně smrkem. V současnosti jsou prosvětlená místa se zjednodušenou porostní výstavbou a chudou přirozenou obnovou doplněna podsadbami jeřábu, smrku, buku a klenu.

Místy zvlněný terén postupně přechází v rozsáhlé terénní deprese s azonálními společenstvy, nad které se zvedají jednotlivé kopce (Modravská hora, Studená hora, Tetřev, Černá hora) včetně hraničního hřebene (Mokrůvky, Luzný, Blatný vrch, Roklan). Mezi nejceněnější lokality patří Rokytecká a Roklanská slat', Javoří slat', Šárecká slat', Rybářská slat', Mlýnářská slat', Cikánská slat', Modravská slat', Blatenská slat', Novohutský močál, Ztracená slat' a bezpočet malých rašelinných společenstev.

Waldbeschreibung

„Europas wildes Herz“ berechnet das Zentrum des größten zusammenhängenden Waldgebietes Mitteleuropas. Es erstreckt sich entlang der bayerisch-tschechischen Grenze zwischen den Berggipfeln Rachel und Lusen und schließt im Nordwesten an das ausgedehnte und ökologisch wertvolle Gebiet Plesná/Lackenbergr an. Hochflächen im Bereich Mittagsberg (um 1300 m ü. NN) wechseln zu flachem Sattel südlich des Seerücken über, in einer Höhenlage von 1225 m ü. NN. Den überwiegenden Teil der Flächen machen bodensauere Fichtenwälder (8K) aus, auch in der Umgebung des Hirschgespreng. Es ergibt sich ein mosaikartiger Wechsel von bodensaueren Fichtenwäldern (8P) und Moor-Fichtenwäldern (8Q).

Durch frühere Holznutzung wurden alte homogene Fichtenwälder streifenförmig abgenutzt und in verbleibende Altholzkulissen zerteilt (neue Windwürfe vor allem infolge Orkan Kyrill im Januar 2007). Die Blößen wurden vorwiegend mit Fichten aufgeforstet. Zur Zeit werden die verlichteten Flächen mit vereinfachter Bestandesstruktur und mit nur geringer natürlicher Verjüngung durch die Pflanzung von Vogelbeeren, Fichten, Buchen und Ahornen ergänzt. Stellenweise hügeliges Gebiet wechselt mit zahlreichen Talsenken mit azonalen Pflanzengesellschaften, über denen sich einzelne Bergkuppen (Maderfilz, Kaltstaude, Antigell, Schwarzberg) sowie Berggipfel entlang des Grenzkamms (Moorberg, Lusen, Plattenhausen, Rachel) erheben. Zu den wertvollsten Gebieten gehören die Hochmoorkomplexe Weitfäller Filz und Gayruckfilz, Schönfichtenfilz, Scharffilz, Fischerfilz, Müllerschachtelfilz, Zigeunerfilz, Maderfilz, Plattenhausenfilz, Neuhüttenfilz, Verlorener Filz und unzählige kleine Moorgesellschaften.

Plochy terén velmi mírně se svažující k severu, 1065-1110 m n. m. Převládají vodou ovlivněná, převážně rašelinná (6R, 7R, 8R, 9R), oglejená a podmáčená stanoviště (80, 8P, 8T, 8G, 8Q). Zonální stanoviště jsou svěží a kyselé řady a jsou mapována na rozhraní bukových smrčín a smrčín. Významný je vyšší podíl současného zastoupení buku (v závislosti na expozici), který pomístně přečkal období holých sečí a pastvy (a to i na vodou obohacených a oglejených stanovištích). Přirozené zastoupení BK, JD a KL bylo v původních porostech pravděpodobně vyšší. Zastoupení borovice rašelinné je soustředěno na vyhraněná stanoviště 9R. Na zbývající ploše výrazně převládá smrk s téměř stoprocentním zastoupením. Buk s ojedinělým vtroušením je soustředěn více na západ při státní hranici. Má velký význam z hlediska stability a biodiverzity. Zastoupení BŘ a JŘ je rovněž vtroušené. V mozaice s vrchovištní klečí (9R) jsou vrchovištní smrčiny (8R), zbývající plochu zaujímají podmáčené chudé smrčiny (8Q), podmáčené oglejené smrčiny (8G) a svěží a kyselé smrčiny (8S, 8K). Rozsáhlé smrkové porosty byly nesmíšené, převážně ve stádiu starých kmenovin s poměrně velmi slabou přirozenou obnovou, v současné době jsou v končícím stádiu rozpadu a počátku obnovy. Proces rozpadu byl v letech 1996-1998 urychlen populační gradací lýkožrouta smrkového. Menší část bezzásahového území na české straně podél státní hranice byla podsázena geneticky vhodným materiálem, převážně smrkem a jeřábem, na příznivějších expozicích vtroušené bukem a jedlí. Původní porosty byly na příměsi chudé. Vyšší v nich bylo zejména zastoupení jeřábu. Vyvýšené partie s příznivější tvorbou stanoviště kyselých bukových smrčín (7K), kamenitých kyselých bukových smrčín (7N) a svěžích bukových smrčín (7S). Vrcholové partie cca 1300 m n. m. pokrývají kyselé smrčiny (8K).

Bavorská část území se liší od české části topografickou tvářností terénu. Její výškové rozpětí se rozprostírá se od horních partií teplotně zvýhodněných svahových poloh v nadm. výškách 950 - 1000 m n. m. až do vrcholových partií nejvyšších poloh (vrchol Roklan 1453 m n. m.). Charakter náhorních planin, zcela převládající na české straně, se na bavorské straně vyskytuje jen maloplošně, zejména sz. od Finsterau či východně od Buchenau.

Typy stanovišť - a pro ně typické druhy - jsou totožné s popisy uvedenými pro českou stranu, pouze plošný rozsah je odlišný. Bavorské „území divočiny“ je zhruba z poloviny pokryto kyselými horskými smrčinami, druhou polovinu tvoří kyselé horské bučiny svahových poloh - zde v typické podobě horského smíšeného lesa. Malé podíly ploch pokrývají kromě toho mozaikovitě rašelinné smrčiny, rašeliništní klečové porosty, jedlosmrčiny na minerálních vlhkých půdách, smrkové bučiny s třtinou, mařinkové bučiny, horská vrchoviště a přechodová rašeliniště a prameniště, silikátové sutě, klečové porosty na silikátových sutích, skaliska bez porostního krytu, vodní plocha Roklanského jezera a různá rašelinná jezírka v centru vrchovišť, četné horské bystřiny a jejich prameništní lokality i zbytky druhově chudých travních porostů - bývalých pastvin.

Das flache Gelände senkt sich nach Norden zu ab, 1065-1100 m ü. NN. Überwiegend durch Wasser beeinflusste Standorte, vor allem Moore (6R, 7R, 8R, 9R), und Gley- /Feucht-Gebiete (80, 8P, 8T, 8G, 8Q). Die Standorte der zonalen Gesellschaften sind frisch und sauer und beidseits der Grenze als Fichtenwälder und Reitgras-Buchen-Fichtenwälder kartiert. Bedeutend ist der aktuell höhere Anteil der Buche (abhängig von der Exposition), die hier die Zeit der Waldweide und Kahlschläge überstanden hat - auch in den stärker vernässten Gebieten. Der Anteil von Buche, Tanne und Ahorn war in den ursprünglichen Beständen wahrscheinlich höher. Die Moorkiefer kommt schwerpunktmäßig im Gebiet 9R vor. In den übrigen Gebieten dominiert die Fichte fast zu 100%. Buche findet sich beigemischt verstärkt westlich entlang der Staatsgrenze. Sie hat große Bedeutung hinsichtlich Stabilität und Artenvielfalt. Zerstreut sind Birke und Vogelbeere beigemischt. Im Mosaik mit Latschen (9R) finden sich Moor-Fichtenwälder (8R), nährstoffarme Moor-Fichtenwälder vom Typ 8Q, vernässte Moor-Fichtenwälder vom Typ 8G, sowie frische und bodensauere Fichtenwälder (8S, 8K). Auf großen Flächen sind reine Fichtenbestände verbreitet, überwiegend in einem hohen Altersstadium, mit geringer natürlicher Verjüngung. Sie befinden sich gegenwärtig im Zerfallsstadium und am Beginn der Verjüngungsphase. Der Zerfallsprozess hatte sich von 1996 - 1998 durch eine Gradation der Borkenkäferpopulation beschleunigt. In kleineren Teilen der Naturzone, entlang der Staatsgrenze, wurden auf der tschechischen Seite überwiegend Fichten von genetisch geeigneter Herkunft und Vogelbeeren, an günstigeren Standorten auch Buche und Tanne, gepflanzt. Die ursprünglichen Bestände waren sehr wenig gemischt. Stärker vertreten war die Vogelbeere. Höhere Lagen werden von bodensaueren Buchen-Fichtenwäldern (7K), bzw. blockreichen saueren Buchen-Fichtenwäldern (7N) und frischen Buchen-Fichtenwäldern (7S) eingenommen. In den Hochlagen, rund 1300 m ü. NN, finden sich bodensauere Fichtenwälder (8K).

Der bayerische Anteil des Wildnisgebiets unterscheidet sich vom tschechischen Anteil in der topographischen Gestalt. Er beginnt mit seiner Untergrenze im oberen Teil der wärmebegünstigten Hanglagen, in Bereichen zwischen 950 und 1000 m ü. NN, und reicht bis in die Gipfellagen der höchsten Erhebungen (Großer Rachel 1453 m ü. NN). Plateauartige Verebnungen, wie sie auf der tschechischen Seite vorherrschen, finden sich hier nur relativ kleinflächig, etwa nordwestlich von Finsterau oder östlich von Buchenau.

Die Lebensraumtypen und die für sie typische Artenausstattung - im bayerischen Teil sind es dieselben, wie sie bereits für den tschechischen Teil beschrieben worden sind - sind nur in den Größenrelationen anders ausgeprägt. Das bayerische Wildnisgebiet wird etwa zur Hälfte von bodensaueren Fichtenwäldern der Hochlagen und zur anderen Hälfte von bodensaueren Buchenwäldern - hier als Bergmischwälder ausgeprägt - der Hanglagen eingenommen. In geringen Flächenanteilen kommen daneben mosaikartig

90 % území má statut jádrové („přírodní“) zóny národního parku a podléhá konceptu ochrany nerušeného průběhu přírodních procesů. V průběhu 90. let zde velká část ploch starých smrčin odumřela v důsledku gradace kůrovců, iniciované několika silnými vichřicemi a jejich dopadem na lesní porosty. Oblast horských smrčin dotčeného území je dnes proto v převážné míře typická vývojovým stadiem mladého lesa ve vývojovém procesu přirozené dynamiky lesa, tedy bez dalšího přímého usměrňování a ovlivňování lidskou činností. Jinou typickou charakteristikou je vysoký podíl stojícího i ležícího odumřelého dřeva na těchto plochách (v průměru 400 plm/ha).

90 % území má statut jádrové (přírodní) zóny národního parku a podléhá proto konceptu ochrany nerušeného průběhu přírodních procesů. V průběhu 90. let zde velká část ploch starých smrčin odumřela v důsledku gradace kůrovců. Oblast horských smrčin dotčeného území je dnes proto v převážné míře typická vývojovým stadiem mladého lesa ve vývojovém procesu přirozené dynamiky lesa, tedy bez dalšího přímého usměrňování a ovlivňování lidskou činností. Jinou typickou charakteristikou je vysoký podíl stojícího i ležícího odumřelého dřeva na těchto plochách (v průměru 400 plm/ha).

Natura 2000 biotopy

Vegetace byla popsána v rámci mapování Natura 2000 následovně:

R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště

- zrašelinělé prameniště Vltavy s výskytem ptačince kuříčkovitého (*Stellaria alsine*), pomněnky hajní (*Myosotis nemorosa*) a vrbovky bahenní (*Epilobium palustre*).

R2.3 Přechodová rašeliniště

- tento biotop se na lokalitě vyskytuje v malých, mozaikovitě zastoupených segmentech v podobě lagových partií vrchovišť a silně zrašelinělých bezlesí s dominující ostřicí zobánkatou (*Carex rostrata*), nebo jako silně prosvětlené partie zakrslých rašelinných smrčin.

R3.2 Vrchoviště s klečí

- plně reprezentativní biotopy s porosty borovice bažinné (*Pinus x pseudopumilio*) v okrajích a odvodněných partiích s příkopy dochází k degradaci vrchoviště prorůstáním porostů kleče smrkem.

verteilt vor: Fichten-Moorwälder, Bergkiefern-Moorwälder, Tannen-Fichtenwälder auf mineralischen Nassböden, Reitgras-Fichten-Buchenwälder, Waldmeister-Buchenwälder, Hoch- und Übergangsmoore sowie Quellmoore, Silikat-Blockschutthalden, Latschengebüsche auf Silikat-Blockschutt, offene Felsbereiche, der Rachelsee und verschiedene Moorkolke, zahlreiche Bergbäche und deren Quellgebiete sowie Magerrasenrelikte auf ehemaligen Weideflächen.

90% des Wildnisgebiets verfügen über den Managementstatus „Naturzone“ und unterliegen somit dem Prozessschutzkonzept. Im Verlauf der 1990er Jahre waren hier, ausgehend von mehreren Sturmereignissen, große Teile der vorkommenden Altfichten durch eine Borkenkäfergradation abgetötet worden. Die Hochlagen-Fichtenwälder des Gebietes sind daher heute weitgehend durch Jugendstadien der natürlichen Waldentwicklung geprägt. Ein anderes Charakteristikum ist der hohe Anteil an stehendem und liegendem Totholz auf diesen Flächen (im Durchschnitt 400 fm/ha).

Natura 2000 Lebensraumtypen

Die Vegetation wurde im Rahmen der Natura 2000 Kartierung wie folgt beschrieben:

R2.2 Nichtkalkhaltige Torfmoore (LRT 7110)

- torfiges Quellgebiet der Moldau mit Vorkommen von Quellsternmiere (*Stellaria alsine*), Hainvergissmeinnicht (*Myosotis nemorosa*) und Sumpfweidenröschen (*Epilobium palustre*).

R2.3 Übergangsmoore (LRT 7140)

- dieser Biotop ist am Standort in kleinen, mosaikartigen Segmenten vertreten, entweder in Form von Randlaggs von Hochmooren und stark torfigen waldfreien Böden mit dominierender *Carex rostrata*, oder als stark aufgelichtete Torfmoore mit Krüppelfichten.

R3.2 Bergkiefern-Hochmoore (LRT 7110)

- häufig vorkommende Biotope mit *Pinus x pseudopumilio*. An den Rändern und an durch Gräben trockengelegten Teilen kommt es zur Degradierung des Hochmoores – die Fichte dringt in die Moorkieferbestände ein.

L9.1 Horské třtinové smrčiny

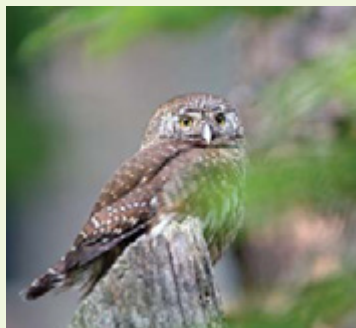
- nacházejí se na přilehlých svazích Černé hory s převládající jihovýchodní expozicí (soubory lesních typů 8S, 8K). V lokalitě jsou velmi cenné pralesovité partie s převahou jednotlivých smrků (*Picea abies*) starších 300 let s výraznými fenotypovými znaky vysokohorského smrku, které jsou vedeny jako výběrové stromy - uznanými genetickými zdroji.

L9.2A Rašelinné smrčiny

- vyplňují mozaiku vrchovišť s klečí, často tvoří lemy na které navazují podmáčené smrčiny. Převažují vzrůstově diferencované a různověké porosty s dominantním smrkem (*Picea abies*) od zakrslých forem (8R1) až po vzrostlé stromy (8R3, 7R2). Zápoj stromového patra kolísá v rozmezí od 25% do 75%. Lokálně dochází k maloplošnému samovolnému rozpadu s kůrovcovými ohnisky. Byl zde opakovaně pozorován výskyt chráněných druhů ptáků (datlíka tříprstého a tetřeva hlušce).

L9.2B Podmáčené smrčiny

- také poměrně hojně zastoupený biotop. Zpravidla navazuje na rašelinné smrčiny a tvoří přechod ke třtinovým smrčinám. Stromové patro je více zapojené, než tomu bylo u předchozí jednotky, převládá smrk, který místy doplňuje bříza pýřitá a jeřáb ptačí. Pokryvnost bylinného patra kolísá ve velkém rozmezí od 0% do 75%. Dominuje v něm borůvka černá (*Vaccinium myrtillus*), hojně je zastoupená také plavuň pučivá (*Lycopodium annotinum*), především v místech, kde se nachází více tlejícího dřeva. Ze vzácných taxonů se ojediněle vyskytují bradáček srdčitý (*Listera cordata*) a žebrovice různolistá (*Blechnum spicant*).

L9.1 Bergreitgras-Fichtenwälder (LRT 9410)

- sind am Schwarzberg an Hängen mit überwiegend südöstlicher Exposition vertreten (Waldtypen 8S, 8K). An diesem Standort sind sehr wertvolle Urwaldpartien vorhanden mit zahlreichen mehr als 300-jährigen Altfichten (*Picea abies*), mit charakteristischen phänotypischen Merkmalen der Hochlagen - Fichten, welche als genetisch anerkannte Reserven dienen.

L9.2A Moor-Fichtenwälder (LRT 91D0)

- füllen das Mosaik der Bergkiefern-Hochmoore aus, bilden oft Säume/Ränder an welche sich Au-Fichtenwälder anschließen. Es überwiegen verschiedene Altersstufen und Wuchsformen mit dominierender Fichte (*Picea abies*), von krüppeligen Formen (8R1) bis hochgewachsenen Bäumen (8R3, 7R2). Die Dichte/Kronendeckung der Baumschicht schwankt von 25% bis 75%. Lokal kommt es kleinflächig zum spontanen Auftreten von Borkenkäferherden. Hierbei wurde wiederholt das Vorkommen geschützter Vogelarten (Dreizehenspecht, Auerhuhn) beobachtet.

L9.2B Au-Fichtenwälder (LRT 9410)

- ein ebenfalls verhältnismäßig häufig vorkommender Biotop, schließt meist an Torfmoor-Fichtenwälder an und bildet den Übergang zum Berg-(Reitgras)-Fichtenwald. Die Kronendeckung der Baumschicht ist dichter als in den vorangegangenen Einheiten, es überwiegt die Fichte, örtlich ergänzt durch Birke und Vogelbeere. Die Krautschicht deckt den Boden sehr stark, differenziert von 0 bis 75%, überwiegend durch Heidelbeere (*Vaccinium myrtillus*), häufig auch Sprossender Bärlapp (*Lycopodium annotinum*), vor allem auf Stellen mit genug Moderholz-Substrat. Von den seltenen Arten kommen vereinzelt das Kleine Zweiblatt (*Listera cordata*) und der Rippenfarn (*Blechnum spicant*) vor.

Natura 2000 – druhy PO Šumava

V území se vyskytují následující ptačí druhy chráněné dle Směrnice o ochraně ptáků:

- Tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*)
- Tetřev obecný (*Tetrao tetrix*)
- Jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*)
- Datel černý (*Dryocopus maritus*)
- Datlík tříprstý (*Picoides tridactylus*)
- Kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*)
- Sýc rousný (*Aegolius funereus*)

V území se vyskytují i další druhy, které jsou uvedeny v příloze směrnice.

Výskyt zvláště chráněných druhů

Reliktní fauna bezobratlých rašelinných biotopů i zonálních smrčín. Klíčovým druhem z hlediska ochrany přírody je v této lokalitě především tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*) a boreomontánní druhy vázané na horské smrčiny: datlík tříprstý (*Picoides tridactylus*), rejsek horský (*Sorex alpinus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), sýc rousný (*Aegolius funereus*) a kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*). Kromě nich zde žijí další zvláště chráněné druhy živočichů, např. ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), ještěb lesní (*Accipiter gentilis*).

Z hlediska biodiverzity je také významná fauna bezobratlých rašeliniště a podmáčených smrčín tvořících osu dotčené zóny.

Natura 2000 - Arten, die der Vogelschutzrichtlinie unterliegen

Im Gebiet kommen folgende Vogelarten vor, die der Vogelschutzrichtlinie unterliegen:

- Auerhuhn (*Tetrao urogallus*)
- Birkhuhn (*Tetrao tetrix*)
- Haselhuhn (*Bonasa bonasia*)
- Schwarzspecht (*Dryocopus maritus*)
- Dreizehenspecht (*Picoides tridactylus*)
- Sperlingskauz (*Glaucidium passerinum*)
- Raufußkauz (*Aegolius funereus*)

Im Gebiet kommen auch andere Arten vor, die in der Anlage der Richtlinie angeführt sind.

Vorkommen der besonders geschützten Arten

Bedeutend ist die Wirbellosen-Reliktfauna der Moorbiopte und Fichtenwälder. Schlüsselarten aus der Sicht des Naturschutzes sind insbesondere das Auerhuhn (*Tetrao urogallus*) und boreal-montane Arten, welche an Bergfichtenwälder gebunden sind: Dreizehenspecht (*Picoides tridactylus*), Alpenspitzmaus (*Sorex alpinus*), Luchs (*Lynx lynx*), Raufußkauz (*Aegolius funereus*) und Sperlingskauz (*Glaucidium passerinum*). Desweiteren zu nennen sind geschützte Tierarten wie z.B. Waldeidechse (*Zootoca vivipara*) und Habicht (*Accipiter gentilis*).

Aus der Sicht der Biodiversität ist die Wirbellosenfauna der die Grundachse dieser Zone bildenden Moore und Fichten-Moorwälder ebenso wertvoll.

III. ZÁSADY MANAGEMENTU

Hlavní managementová opatření (povoleny pouze označené aktivity)

Lesní biotopy

- ☐ 1.1. Asanace kůrovcem napadených zlomů, vývrátů nebo kůrovcem napadených stromů
- ☐ 1.2. Úmyslné těžby
- ☐ 1.3. Výchovné zásahy v mladších porostech (do 60 let věku)
- ☐ 1.4. Podsadby (podpora přiroz. druhové skladby)
- ☐ 1.5. Ochrana výsadeb a přiroz. obnovy vůči zvěři
- ☐ 1.6. Likvidace nepůvodních druhů

Nelesní biotopy

- ☐ 2.1. Zabránění sukcese – prořezávka náletových dřevin
- ☐ 2.2. Ruční kosení s odvozem biomasy
- ☐ 2.3. Kosení mechanizací s odvozem biomasy
- ☐ 2.4. Maloplošné stržení drnu
- ☐ 2.5. Regulovaná pastva ovcí
- ☐ 2.6. Regulovaná pastva skotu
- ☐ 2.7. Likvidace invazních druhů

Vodní režim

- ☒ 3.1. Hrazení odvodňovacích rýh
- ☐ 3.2. Revitalizace vodních toků, obnova původního koryta
- ☒ 3.3. Odběr pitné vody v dosavadním rozsahu

Management volně žijících živočichů

- ☐ 4.1. Management volně žijících druhů zvířat
- ☐ 4.2. Management zvěře odlovem, odchytem
- ☐ 4.3. Podpora ohrožených druhů živočichů

III. MANAGEMENTGRUNDSÄTZE

Wichtigste Managementmaßnahmen (nur markierte Aktivitäten sind erlaubt)

Waldlebensräume

- ☐ 1.1. Holzeinschlag von Käferbäumen, Windbruch- und Windwurfbäumen)
- ☐ 1.2. Geplanter Holzeinschlag
- ☐ 1.3. Management von jungen Waldbeständen
- ☐ 1.4. Voranbau von verschiedenen Baumarten (Förderung der natürlichen Baumartenzusammensetzung)
- ☐ 1.5. Verbißschutz bei jungen Bäumen
- ☐ 1.6. Management von Neobiota

Offene Lebensräume

- ☐ 2.1. Verhinderung der Sukzession
- ☐ 2.2. Handmahd
- ☐ 2.3. Maschinenmahd
- ☐ 2.4. Schaffung kleiner Lücken
- ☐ 2.5. Regulierte Schafbeweidung
- ☐ 2.6. Regulierte Beweidung mit Kühen
- ☐ 2.7. Management invasiver Arten

Wasserhaushalt

- ☒ 3.1. Schließen von künstlichen Entwässerungsgräben
- ☐ 3.2. Wiederherstellen ursprünglicher Gewässerstrukturen
- ☒ 3.3. Trinkwasserentnahme wie bisher

Wildtiermanagement

- ☐ 4.1. Massnahmen zum Wildtiermanagement
- ☐ 4.2. Abschuss-, Fangmanagement
- ☐ 4.3. Stützung gefährdeter Tierarten

Veřejné využití

- ☒ 5.1. Využívání vyznačených turistických tras a cest s časově omezeným režimem povoleno ve stávajícím rozsahu (stav 15. 07. 2009)
- ☒ 5.2. Vstup mimo značené cesty pouze v rámci odborně doprovázených exkurzí
- ☐ 5.3. Rybaření
- ☐ 5.4. Vodáctví, jiné vodní sporty
- ☐ 5.5. Veřejná hromadná doprava (autobusy)
- ☒ 5.6. Velmi omezený služební autoprovaz (výzkum, strážní služba NP atd.)
- ☒ 5.7. Provoz stávajících horských chat v dosavadním rozsahu poskytovaných služeb nadále možný

Ostatní

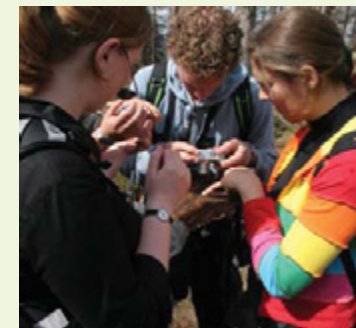
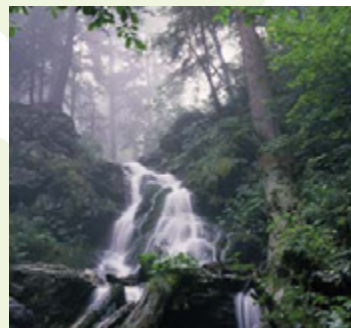
- ☒ 6.1. Odstranění nepoužívaných komunikací a jiných ekologických zátěží
- ☒ 6.2. Monitoring a výzkum

Öffentliches Betreten

- ☒ 5.1. Benutzung der markierten Besucherwege und Wege mit zeitlich eingeschränkter Öffnung im bestehenden Umfang erlaubt (Stand 15. 07. 2009)
- ☒ 5.2. Betreten außerhalb der Wege von Ziff. 5.1 nur im Rahmen geführter Wanderungen erlaubt
- ☐ 5.3. Angelsport
- ☐ 5.4. Wassersport
- ☐ 5.5. ÖPNV (Busverkehr)
- ☒ 5.6. Stark eingeschränkter Autoverkehr für dienstliche Zwecke (Forschung, Nationalparkwacht, etc.)
- ☒ 5.7. Betrieb der Berghäuser im bisherigen Umfang möglich

Sonstiges

- ☒ 6.1. Rückbau entbehrlicher Straßen und sonstiger ökologischer Beeinträchtigungen in einen natürlichen Zustand
- ☒ 6.2. Monitoring und Forschung

Management lesa – detaily

- Nedestruktivní a časově i místně limitované zásahy v managementu lesa jsou přípustné jen v okrajových částech a lokalitách soustředěné návštěvnosti.

Management bezlesí – detaily

- Obecně bez zasahování a ovlivňování přirozených procesů (území divoké přírody)
- Potlačování přirozené sukcese přípustné jen v maloplošném rozsahu na jednotlivých stanovištích (např. „Schachten“, horské bývalé pastviny)

Management vodního režimu – detaily

- Časově limitovaná opatření za účelem znovuobnovení přirozeného vodního režimu na narušených vrchovištích se připouštějí
- Časově limitované úpravy vodotečí se zpevněním břehů a dříve pro plavbu dřeva upravených vodních toků přípustné
- Revitalizace (návrat do přírodního stavu) malých vodotečí a potůčků narušených výstavbou lesních cest

Management volně žijících živočichů – detaily

- Žádné zásahy ani využívání v rámci území divočiny
- Důsledná ochrana a kontrola oblastí, fungujících jako refugia zabezpečující obnovu populací ohrožených druhů živočichů

Management veřejného využití – detaily

- Vedení tras nových cestních propojení - mimo lokality citlivých biotopů
- Úseky vedené mokřým a rašelinným terénem - překlenutí povalovým chodníkem za účelem zabránění škod sešlapem
- Trvalý dohled nad dodržováním pravidel pohybu jen po vymezených trasách z důvodu ochrany živočišných i rostlinných druhů citlivých na vyrušování i jejich areálů výskytu
- Dohled nad dodržováním povinnosti vodit psy pouze na vodítku (za účelem ochrany tetřevů, druhů citlivých na vyrušování)

Ostatní managementové aktivity – detaily

- Důsledná kontrola dodržování striktně limitovaného dopravního provozu.

Waldmanagement im Detail

- Eingriffe nur in den Randbereichen und an Besucherschwerpunkten kleinflächig und zeitlich eng begrenzt zulässig

Offenlandmanagement im Detail

- Keinerlei Eingriffe und Nutzung im de facto-Wildnisgebiet
- Zurückdrängung der natürlichen Sukzession auf einzelnen Standorten kleinflächig zulässig (z.B. Schachten im Falkenstein-Rachelgebiet)

Wasserregimemanagement im Detail

- Zeitlich befristete Maßnahmen zur Wiederherstellung des natürlichen Wasserhaushalts in gestörten Hochmooren zulässig
- Zeitlich befristete Korrekturen an begradigten und für die Holztrift ausgebauten Fließgewässern zulässig
- Revitalisierung von durch Forststraßenbau gestörter Kleingewässer und Rinnsale

Management von wildlebenden Tierarten im Detail

- Keinerlei Eingriffe und Nutzung im de facto-Wildnisgebiet
- Konsequenter Schutz und Überwachung der Rückzugs- und Reproduktionsgebiete gefährdeter Tierarten

Management im Bereich öffentlicher Nutzungsaktivitäten im Detail

- Trassen für neue Wegeverbindungen umgehen sensible Biotope
- Abschnitte mit nassem und moorigem Untergrund werden zum Schutz gegen Trittschäden mit Bohlenstegen überbrückt
- Konsequente Überwachung der Wegegebote zum Schutz der störungsempfindlichen Tier- und Pflanzenarten und ihrer Lebensräume
- Überwachung der Anleinpflcht für Hunde zum Schutz der störungsempfindlichen Auerhühner

Andere Managementaktivitäten

- Konsequente Überwachung des streng limitierten Fahrzeugverkehrs

IV. VZDĚLÁVÁNÍ, ZPŘÍSTUPNĚNÍ, PR

Zpřístupnění území pro veřejnost

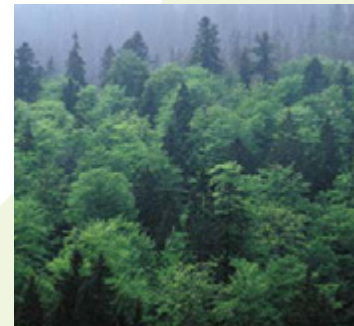
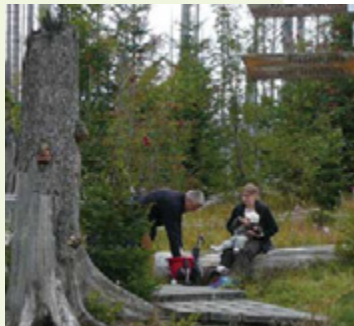
- Stávající značené stezky budou zachovány
- Organizované doprovody s certifikovanými průvodci jsou možné
- Vyloučení veřejné dopravy

Vzdělávání

- Mezinárodní Výzkumné a vzdělávací středisko Kvilda
- Odborné exkurze
- Odborné publikace a výukové programy

Prezentace

- Společné prezentace na mezinárodním fóru
- Prezentace na internetu
- Publikace v odborných a zájmových periodikách
- Dokumentární filmy pro televizní produkce

IV. BILDUNG, ERSCHLIESSUNG, PR

Erschließung des Gebiets für die Öffentlichkeit

- bestehende beschilderte Wege werden beibehalten
- organisierte Führungen mit zertifizierten Führern möglich
- Ausschluß von öffentlichem Verkehr im de facto- Wildnisgebiet

Bildungsangebote

- Internationale Forschungs- und Bildungsstätte Kvilda
- Fachexkursionen
- Wissenschaftliche Publikationen und Bildungsprogramme

Präsentation

- Gemeinsame Präsentation auf internationalen Foren
- Präsentation im Internet
- Publikation in Fachzeitschriften und Magazinen
- Produktion von Filmbeiträgen für das Fernsehen

V. MONITORING

- 5-letý cyklus vyhodnocování změn ekosystémů a managementových opatření
- LTER (dlouhodobý ekologický monitoring) v rámci společné LTSER platformy
- Výzkum a monitoring zaměřený na biotopy a druhy významné v rámci soustavy Natura 2000
- Trvalé monitorovací plochy pro sledování ekologických změn souvisejících s globálními změnami klimatu

V. MONITORING

- Auswerten von Ökosystemänderungen und Managementmaßnahmen im 5-jährigen Zyklus
- LTER (Long Term Ecological Research) und Einrichtung einer gemeinsamen LTSER-Plattform
- Forschung und Monitoring insbesondere der Natura 2000 relevanten Lebensräume und Arten
- Dauermonitoringflächen zur langfristigen Beobachtung von globalen Klimaänderungen

VI. HARMONOGRAM REALIZACE

jaro 2008	Zahájení projektu
13. 03. 2008	Návrh společného prohlášení o spolupáci Správ národních parku Bayerischer Wald a Šumava za účelem definování stejného managementu ve společném jádrovém území obou národních parku a jeho zpřístupnění po vstupu České republiky do Schengenského prostoru
28. 05. 2008	Prezentace společného projektu na mezinárodní konferenci COP 9 v Bonnu, (D)
léto 2008	Příprava společných pravidel péče o jádrové území obou národních parků Šumava a Bayerischer Wald
01. 08. 2008	Zastavení odlovu jelení zvěře v české části společného jádrového území (v NP Šumava)
srpen 2008	Zahájení projektu „Průvodci divočinou“
srpen 2008	Grafická prezentace projektu (logo, letáky v ČJ, NJ, AJ, poster)
září 2008	Prezentace společného projektu v rámci konference Europarc 2008, Brašov, Rumunsko
listopad 2008	Zahájení přípravy projektu „Výzkumné a vzdělávací centrum Kvilda“
prosinec 2008	Vznik společné LTSER platformy Silva Gabreta pro realizaci dlouhodobého monitoringu s důrazem na projekty v území Divokého srdce Evropy
10. 12. 2008	Prezentace společného projektu na DG Environment Brusel
11. 12. 2008	Interní workshop Národní park Bavorský les – implementace konceptu divočiny do managementu národního parku
leden 2009	Aktualizace společných projektů NPŠ a NPBW v rámci výročního zasedání k Memorandu o vzájemné spolupráci obou NP
leden 2009	Příprava projektu „Průvodci divočinou“ pro rok 2009
25. - 28. 01. 2009	Mezinárodní konference v Srní / NP Šumava na téma „Nezasahování – managementový přístup vhodný k zajištění cílů ochrany lokalit soustavy N 2000“

VI. ZEITPLAN DER REALISIERUNG

Frühjahr 2008	Projektbeginn
13. 03. 2008	Entwurf einer Vereinbarung über die Zusammenarbeit der Nationalparkverwaltungen Bayerischer Wald und Šumava zwecks Formulierung eines einheitlichen Managements im gemeinsamen Kernbereich beider Nationalparke und dessen Erschließung nach dem Beitritt Tschechiens in den Schengen-Raum
28. 05. 2008	Präsentation des Projekts auf der internationalen Konferenz COP 9 in Bonn, Deutschland
Sommer 2008	Erarbeitung der Managementgrundsätze für den gemeinsamen Kernbereich der beiden Nationalparke Šumava und Bayerischer Wald
01. 08. 2008	Einstellung der Bejagung von Rothirschen im Kernbereich des NPs Šumava
August 2008	Beginn des Projekts „Geführte Wildnistouren“
August 2008	Graphische Präsentation des Projekts – Logo, Poster, Faltblätter
September 2008	Präsentation des gemeinsamen Projekts auf der Konferenz Europarc 2008 in Brašov, Rumänien
Oktober 2008	Start des Projekts „Trainings- und Forschungszentrum Kvilda“
Dezember 2008	Einrichtung der gemeinsamen LTSER - Plattform Silva Gabreta zur Durchführung langfristiger Monitoringaktivitäten mit Fokus auf das Projekt „Europas wildes Herz“
10. 12. 2008	Präsentation des gemeinsamen Projekts bei der Generaldirektion Umwelt in Brüssel
11. 12. 2008	Interner Workshop des NPs Bayerischer Wald – Umsetzung des Wildnisbegriffs im Rahmen des NP-Managements
Januar 2009	Überprüfung und Fortschreibung der gemeinsamen Projekte der Nationalparke Šumava und Bayerischer Wald im Rahmen der jährlichen Memorandumssitzung
Januar 2009	Vorbereitung des Projekts „Wildnisführer“ für das Jahr 2009
25. - 28. 1. 2009	Internationale Konferenz in Srní/ NP Šumava zum Thema „Nichteingreifen – ein geeigneter Managementansatz zur Gewährleistung der Schutzziele in Natura 2000 Gebieten“

11. 03. 2009	Interní workshop Národního parku Bavorský les: „Hnutí za divočinu – jak bychom se měli chovat?“
09. 05. 2009	Prezentace projektu „Divoké srdce Evropy“ v rámci 1. shromáždění Akademie pro přírodu a průmyslovou kulturu Východní Bavorsko – Čechy, Neunburg v. Wald
27. - 28. 05. 2009	Konference o „Divočině a rozsáhlých územích s přirozenými biotopy v Evropě“ v Praze v rámci českého předsednictví EU: videoprezentace projektu „Divoké srdce Evropy“
28. - 30. 05. 2009	Představení projektu „Divoké srdce Evropy“ prezidentovi WILD Foundation Vance Martin a člence předsednictva WILD Foundation Charlotte Baron v rámci jejich návštěvy a exkurze v národních parcích Bavorský les a Šumava
05. 07. 2009	Prezentace projektu „Divoké srdce Evropy“ při příležitosti „Tag der Franken“ (motto „Franky v Evropě – Evropa ve Frankách“) v Bad Windsheim
08. 07. 2009	Interní workshop Národního parku Šumava na téma Divočina na Kvildě
21. - 24. 07. 2009	Představení projektu „Divoké srdce Evropy“ v rámci vyhodnocování obou parků před udělením přeshraničního certifikátu EUROPARC Federation
01. - 05. 09. 2009	Prezentace projektu „Divoké srdce Evropy“ na 2. Evropském kongresu biologie ochrany přírody (ECCB 2009) v Praze
08. - 12. 09. 2009	Prezentace projektu „Divoké srdce Evropy“ na Konferenci EUROPARC 2009 ve Strömstad / Švédsko
08. - 10. 10. 2009	Konference na téma: „Udržitelně divoký... Mohou území divočiny přispět k udržitelnému rozvoji?“ v Haus zur Wildnis / Ludwigsthal
06. - 13. 11. 2009	Prezentace projektu „Divoké srdce Evropy“ na 9. Konferenci o světové divočině WILD 9 v Meridě / Mexiko

11. 03. 2009	Interner Workshop des NPs Bayerischer Wald: „Die Wildnisbewegung - wie sollen wir uns verhalten?“
9. 05. 2009	Präsentation des Projekts „Europas wildes Herz“ im Rahmen des 1. Kolloquiums der Akademie für Natur und Industriekultur Ostbayern – Böhmen, Neunburg v. Wald
27. - 28. 05. 2009	Konferenz über „Wildnis und große Gebiete mit natürlichen Lebensräumen in Europa“ in Prag im Rahmen der tschechischen EU-Ratspräsidentschaft: Video- Präsentation des Projekts „Europas wildes Herz“
28. - 30. 05. 2009	Vorstellung des Projekts „Europas wildes Herz“ im Rahmen des Besuchs und der Exkursion mit Vance Martin, Präsident der WILD Foundation und Charlotte Baron, Vorstandsmitglied von WILD Foundation, in die Nationalparke Bayerischer Wald und Šumava
5. 07. 2009	Präsentation des Projekts „Europas wildes Herz“ beim Tag der Franken (Motto „Franken in Europa - Europa in Franken“) in Bad Windsheim
8. 07. 2009	Interner Workshop des NPs Šumava zum Thema Wildnis in Kvilda
21. - 24. 07. 2009	Vorstellung des Projekts „Europas wildes Herz“ im Rahmen der Begutachtung beider Parke für das Transboundary Zertifikat von Federation EUROPARC
1. - 5. 09. 2009	Präsentation des Projekts „Europas wildes Herz“ auf dem 2. Europäischen Kongress von Conservation Biology (ECCB 2009) in Prague
8. - 12. 09. 2009	Präsentation des Projekts „Europas wildes Herz“ bei der Konferenz EUROPARC 2009 in Strömstad/Schweden
8. - 10. 10. 2009	Tagung zum Thema: „Nachhaltig wild . . . Können Wildnisgebiete zu einer nachhaltigen Entwicklung beitragen?“ im Haus zur Wildnis/Ludwigsthal
6. - 13. 11. 2009	Präsentation des Projekts „Europas wildes Herz“ auf der 9. Weltwildniskonferenz WILD 9 in Merida/Mexiko

VII. PŘÍLOHY

Mapy

- Společné jádrové území s aktuálně platným zákresem sítě návštěvnických tras a plánem nových propojení přes státní hranici
- Jádrové území výskytu tetřeva hlušce
- Areál aktivit jelena evropského
- Oblast výskytu a reprodukce rysa ostrovida
- Rozšíření horských smrčín a rašelinišť

Seznam dílčích souvisejících projektů

- Zásady ochrany a managementu Natura 2000
- Vazby „predátor-kořist“ v ekosystému horských lesů
- Trilaterální projekt reintrodukce puštika bělavého
- Digitální databáze struktury návštěvnických zařízení
- Spolupráce strážních služeb obou NP
- Projekt „Partneři národního parku“
- Habitus areálu lovu netopýra lesního
- Mezinárodní výzkumné a vzdělávací centrum Kvilda
- Vzdělávání a certifikace „průvodců divočinou“
- Digitální databanka a klasifikace cestní sítě vč. plánu revitalizace
- Společný program monitoringu s jednotnými standardy

Zpracovatelé projektu

Správa NP a CHKO Šumava

Zdenka Křenová
Michal Valenta
Tomáš Lorenc
Jan Konvička

VII. ANLAGEN

Karten

- Gemeinsamer Kernbereich mit aktuellem Netz an Besucherwegen und geplanten neuen Wegeverbindungen über die Grenze
- Kernlebensraum des Auerhuhns
- Lebensraumnutzung der Rothirsche
- Streif- und Reproduktionsgebiete des Luchses
- Verbreitung der Bergfichtenwälder und Moore

Liste der gemeinsamen Projekte

- Natura 2000 Schutz- und Managementgrundsätze
- Räuber-Beutebeziehungen im Bergwaldökosystem
- Trilaterales Wiederansiedlungsprojekt Habichtskauz
- Digitale Erfassung der Besucherinfrastruktur
- Zusammenarbeit der Nationalparkwacht
- Projekt Nationalparkpartner
- Jagdhabitats der Waldfledermäuse
- Internationales Forschungs- und Ausbildungszentrum Kvilda
- Ausbildung und Zertifizierung von Wildnisführern
- Digitale Erfassung und Klassifizierung des Wegenetzes i.V. mit Renaturierungsplan
- Konzept für gemeinsames Monitoringprogramm mit einheitlichen Standards

Projektbearbeiter

Nationalparkverwaltung Bayerischer Wald

Hans Kiener
Karl-Heinz Englmaier
Maria Hußlein
Hartmut Strunz

Poznámky:

Anmerkungen:

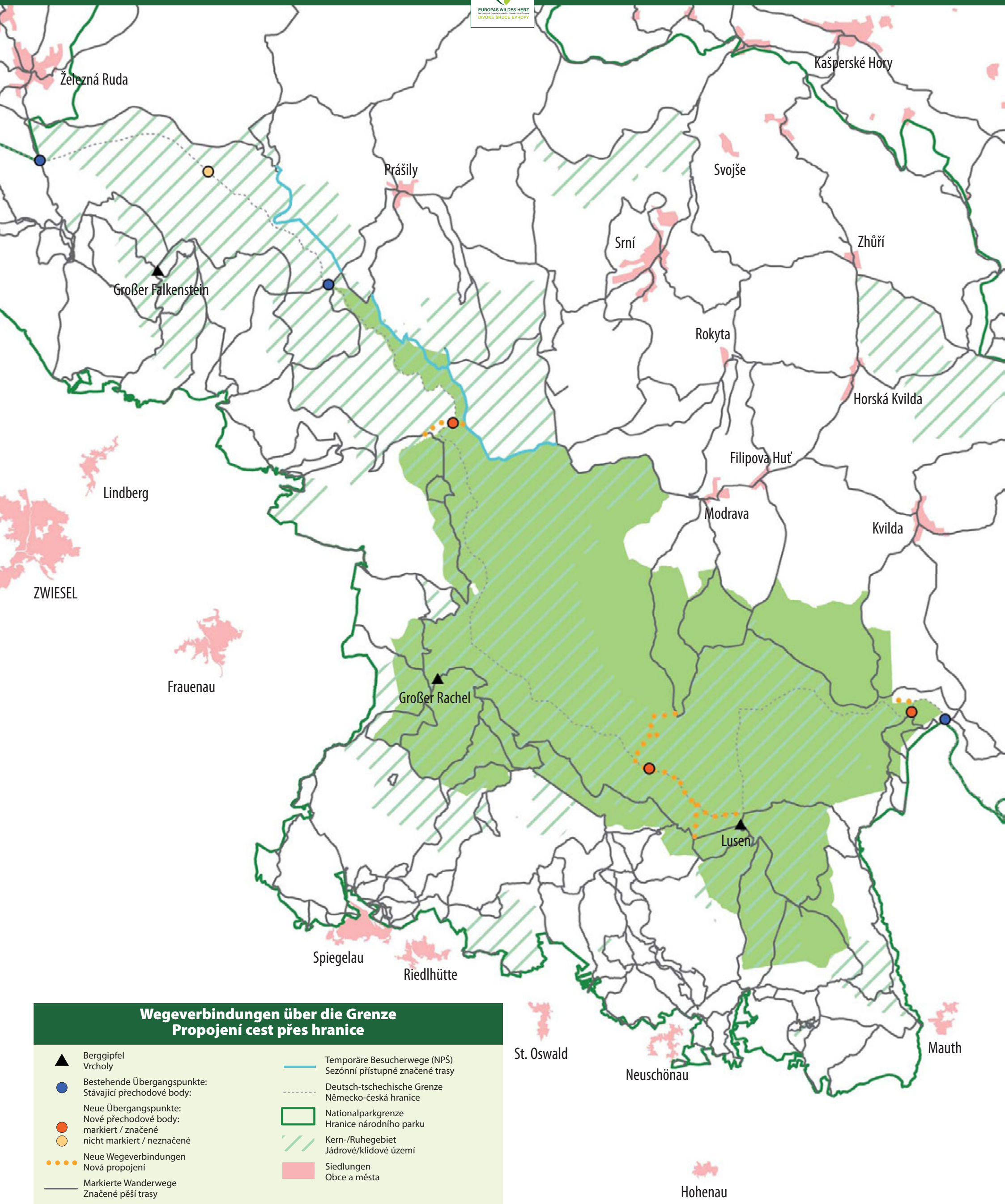

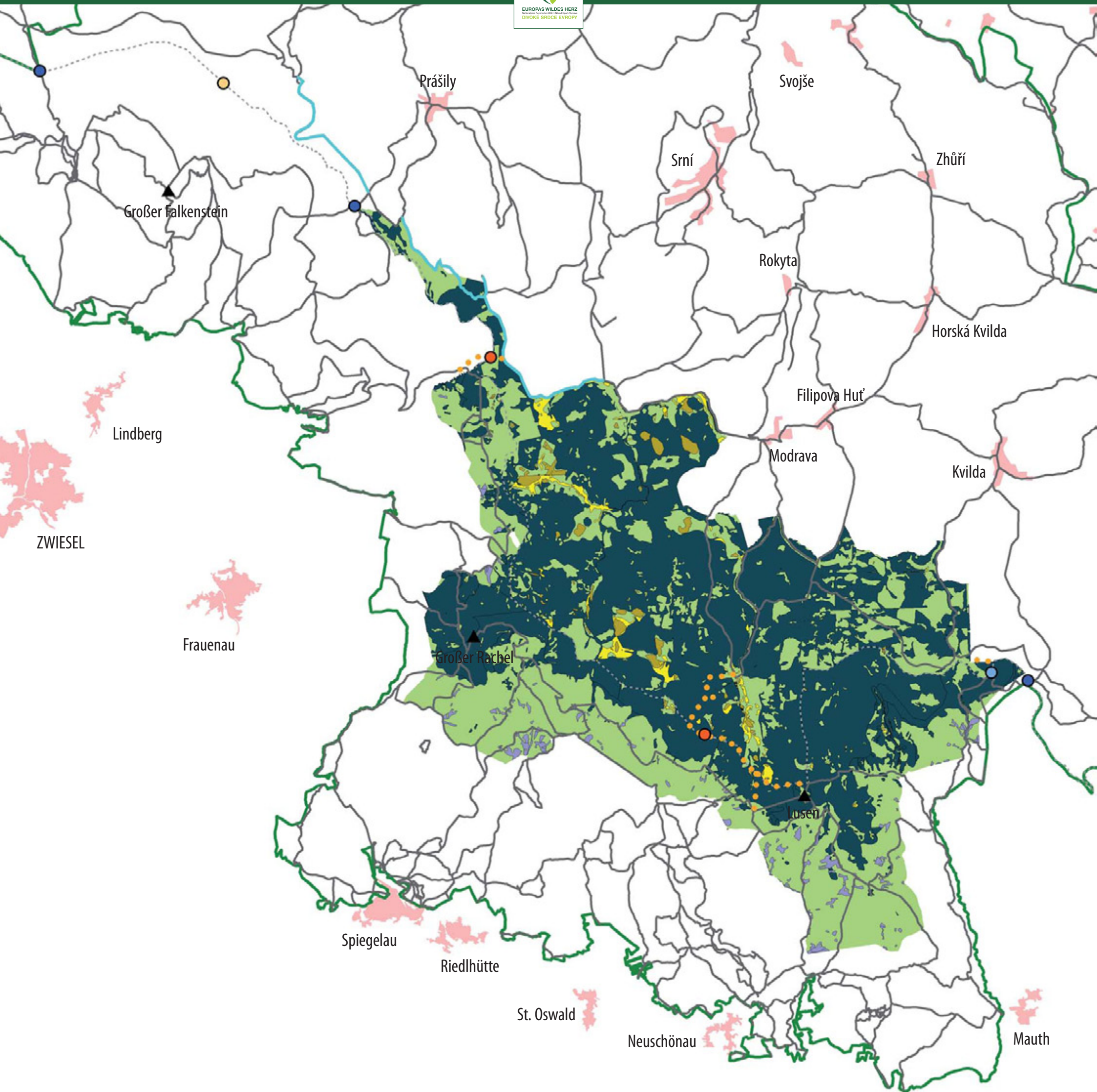
Národní park
Šumava

www.wildheartofeurope.eu

Nationalpark
Bayerischer Wald

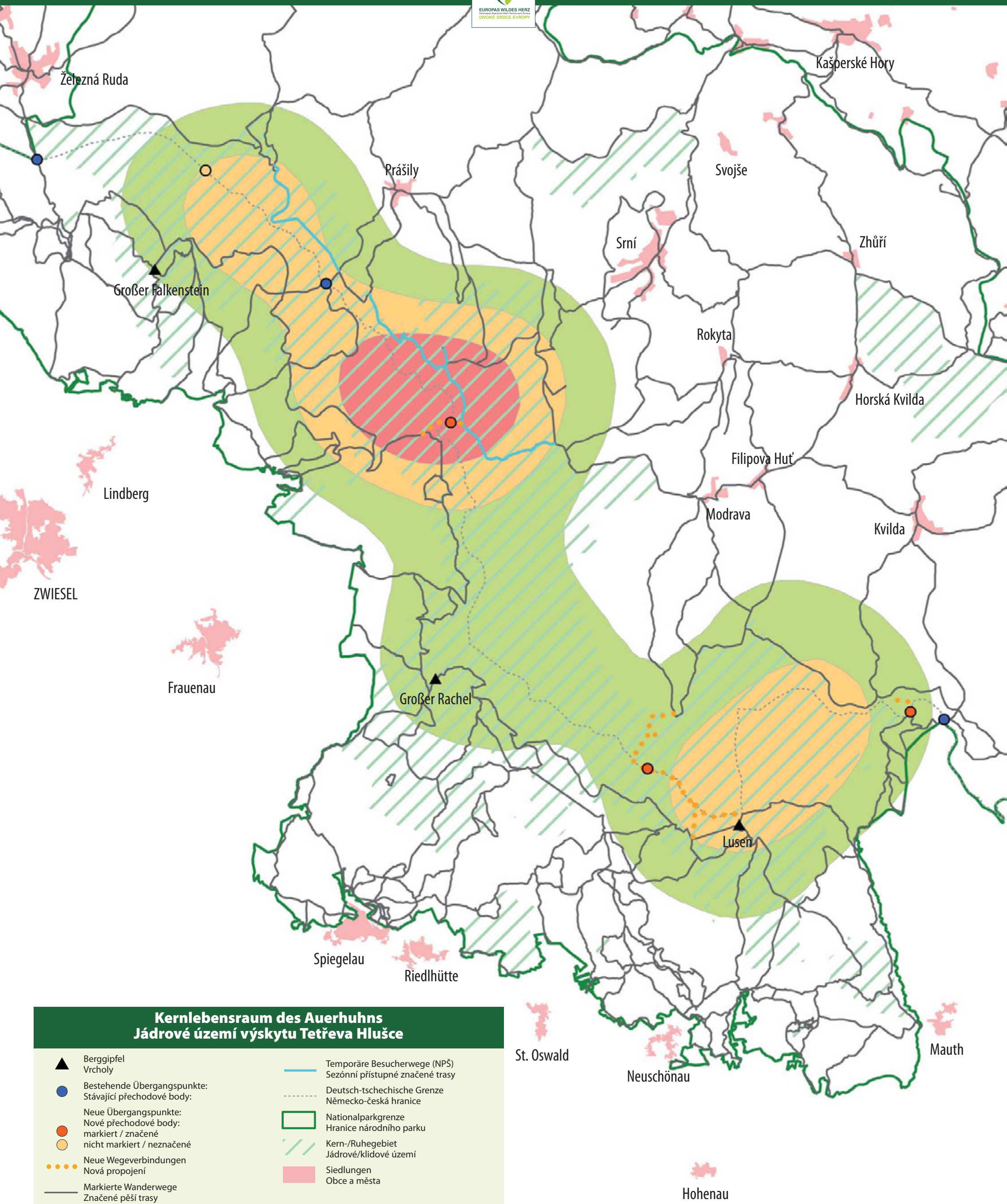

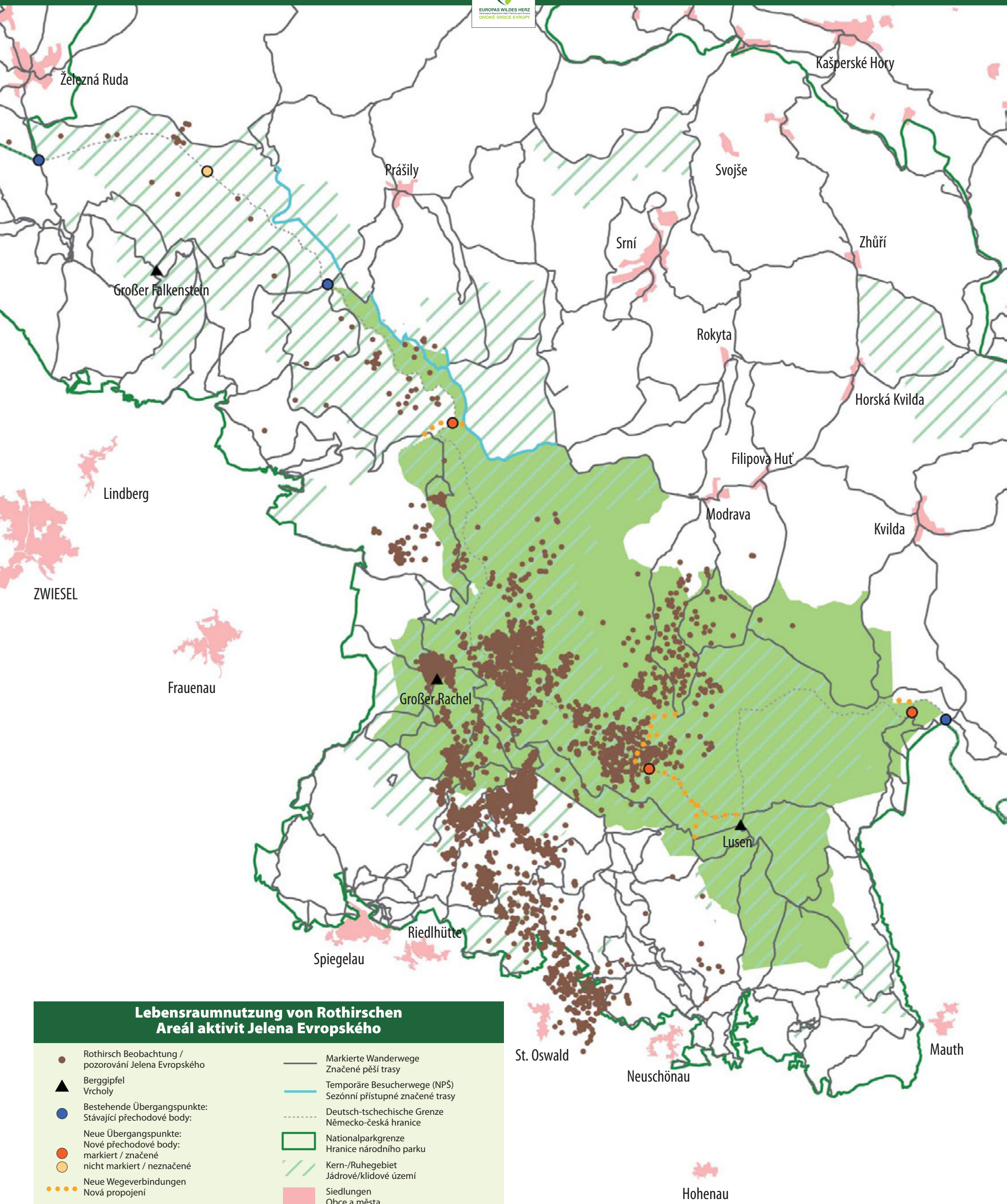
Verbreitung der Bergfichtenwälder und Moore Rozšíření horských smrčín a rašelinišť

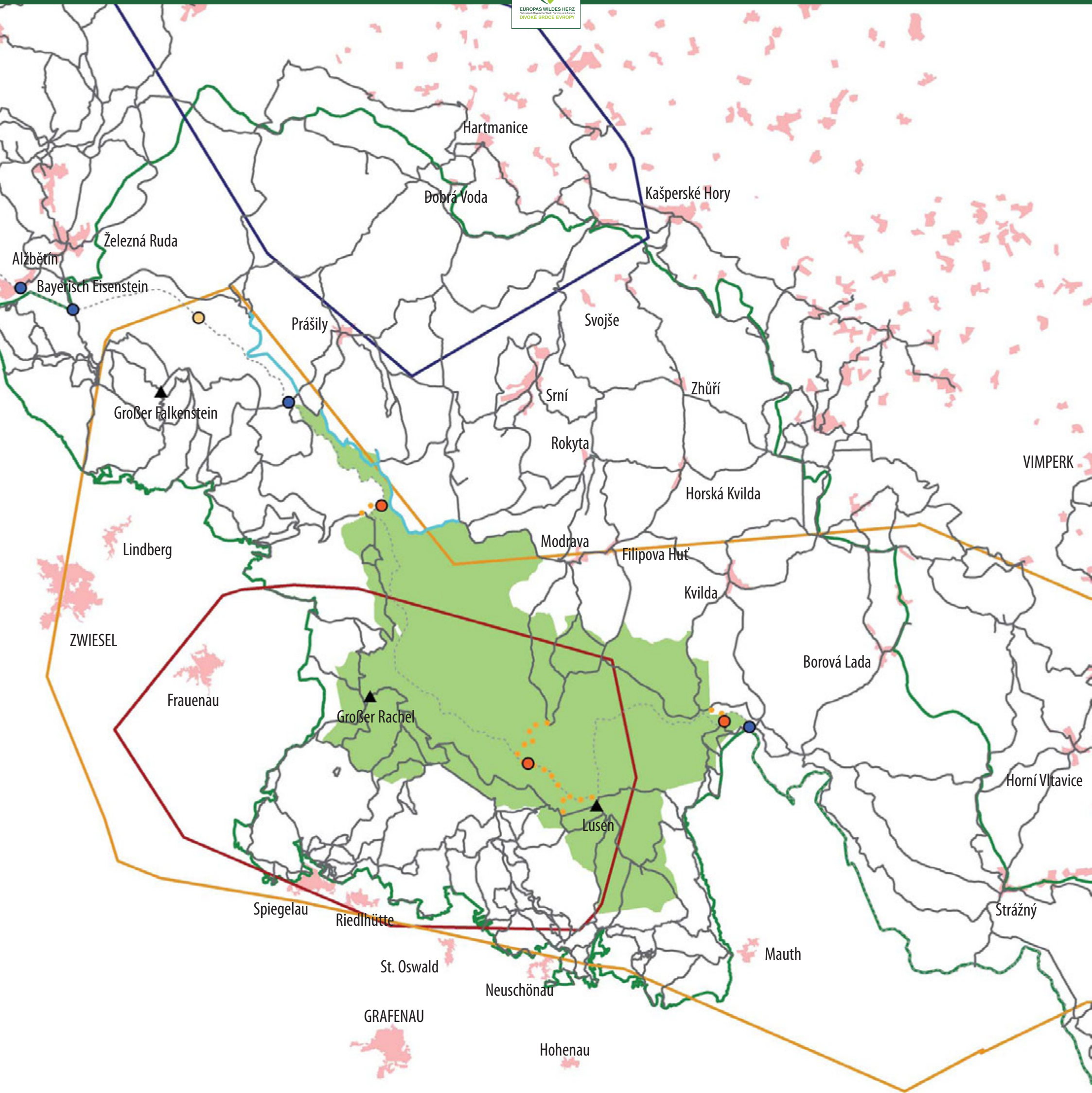
▲ Berggipfel Vrcholy ● Bestehende Übergangspunkte: Stávající přechodové body: ● Neue Übergangspunkte: Nové přechodové body: markiert / značené nicht markiert / neznačené ●●●●● Neue Wegeverbindungen Nová propojení — Markierte Wanderwege Značené pěší trasy	— Temporäre Besucherwege (NPŠ) Sezónní přístupné značené trasy ----- Deutsch-tschechische Grenze Německo-česká hranice ▭ Nationalparkgrenze Hranice národního parku ▨ Kern-/Ruhegebiet Jádrové/klidové území ▭ Siedlungen Obce a města	▭ Gemeinsamer Kernbereich Společné jádrové území LEBENSRAUMTYPEN / BIOTOPY Montane bis alpine bodensauere Fichtenwälder Acidofilní smrčiny ▭ Subtyp Tallagen Údolních poloh ▭ Subtyp Hochlagen Horských poloh	LEBENSRAUMTYPEN / BIOTOPY Hoch-, Übergangs- und Niedermoor Vrchoviště, přechodová rašeliniště a slatinná rašeliniště ▭ Lebende Hochmoore Aktivní vrchoviště ▭ Degenerierte Hochmoore Degradovaná vrchoviště ▭ Basenreiche Hochmoore Zásaditá vrchoviště ▭ Übergangsmoore Přechodová rašeliniště
---	---	---	--

Kernlebensraum des Auerhuhns Jádrové území výskytu Tetřeva Hlušče

▲ Berggipfel
Vrcholy	— Temporäre Besucherwege (NPŠ)
Sezónní přístupné značené trasy
● Bestehende Übergangspunkte:
Stávající přechodové body:	--- Deutsch-tschechische Grenze
Německo-česká hranice
● Neue Übergangspunkte:
Nové přechodové body:	□ Nationalparkgrenze
Hranice národního parku
● markiert / značené	▨ Kern-/Ruhegebiet
Jádrové/klidové území
● nicht markiert / neznačené	■ Siedlungen
Obce a města
●●●● Neue Wegeverbindungen
Nová propojení	
— Markierte Wanderwege
Značené pěší trasy	

Streif- und Reproduktionsgebiete der Luchse Oblast výskytu a reprodukce Rysa Ostrovida

▲ Berggipfel
Vrcholy	— Temporäre Besucherwege (NPŠ)
Sezónní přístupné značené trasy	■ Gemeinsamer Kernbereich
Společné jádrové území
● Bestehende Übergangspunkte:
Stávající přechodové body:	--- Deutsch-tschechische Grenze
Německo-česká hranice	□ Milan MCP
● Neue Übergangspunkte:
Nové přechodové body:	□ Nationalparkgrenze
Hranice národního parku	□ Nora MCP
● markiert / značené	□ Kern-/Ruhegebiet
Jádrové/klidové území	□ Patrik MCP
● nicht markiert / neznačené	□ Siedlungen
Obce a města	
● Neue Wegeverbindungen
Nová propojení		
— Markierte Wanderwege
Značené pěší trasy		